

Det har været en hård kamp at få fravristet Justitsministeriet kompetencen til at meddele bevillingerne. I næsten 6 år er det lykkedes – mere eller mindre bevidst måske – fra ministeriets side at sabotere en folketingsbeslutning, men det er nu slut.

SF har især bemærket, at også Retsplejerådet nu har accepteret nedsættelsen af et selvstændigt procesbevillingsnævn. Og hvad vi i SF også lægger vægt på, er, at regeringen kan rette henvendelse til procesbevillingsnævnet og pege på behovet for, at der i bestemte typer af sager meddeles tredjeinstansbevillinger – jeg tænker på nogle situationer, som vi jo også har været involveret i her i løbet af dette folketingsår.

Endelig vil jeg dog godt gøre ministeren opmærksom på, at vi under udvalgsarbejdet nøje vil granske Advokatsamfundets henvendelse, idet det umiddelbart forekommer uhensigtsmæssigt, at man har indskrænket mulighederne for at meddele tredjeinstansbevillinger i de civile sager. Advokatsamfundets indvendinger virker faktisk ganske fornuftige, men det vil udvalgsarbejdet vise. Der er i hvert fald principielt fuld tilslutning fra SF's side.

Tom Behnke (FP):

Forslaget handler som nævnt hovedsagelig om, at man flytter kompetencen til at give tredjeinstansbevilling fra Justitsministeriet over til et nævn, nemlig et procesbevillingsnævn.

Der var jo oprindeligt tale om, at man ønskede at lægge kompetencen over til Højesteret, men heldigvis fik et flertal her i Folketinget ændret på det, således at det blev et nævn og ikke Højesteret, der skulle træffe afgørelsen.

Det ville heller ikke være rimeligt, hvis den instans, der skal afgøre sagen, også skulle afgøre, om de ville behandle sagen. Så vil mange jo i hvert fald få det indtryk, – det er ikke sikkert, at det ville være sådan, men man ville få det indtryk – at Højesteret så også havde afgjort spørgsmålet om sagens indhold.

Det var også vigtigt for os, at det blev et uafhængigt nævn, og det var noget af det, vi lagde meget stor vægt på, da vi i sin tid diskuterede det. Vi må dermed sige, at de krav, vi havde, er blevet indfriet, og det er vi tilfredse med.

Men vi er ikke helt tilfredse med, at man i de civile sager begrænser muligheden for tredjeinstansbevilling. Og det er faktisk det, der bliver lagt op til med forslaget: Det er en begrænsning af mulighederne for anke i civile sager.

Både af hensyn til retssikkerheden og også af andre grunde må der ikke ske den form for begrænsninger af mulighederne for tredjeinstansbevilling og bestemt ikke og slet ikke, når det drejer sig om civile sager.

Desuden er det vores vurdering, at en tredjeinstansbevilling automatisk skal have opsættende virkning. Hvis en person søger og får tredjeinstansbevilling, må det være ensbetydende med, at det får opsættende virkning. Der kunne f.eks. i en sag være tale om tvangsudsættelse eller lignende. Vi har hørt om nogle sager, også inden for de sidste par uger, hvor der har været tale om, at man tvangsudsætter folk, selv om der er givet en tredjeinstansbevilling. Det er jo ikke rimeligt, for så er spørgsmålet ikke endeligt afgjort endnu, og så er det heller ikke rimeligt, at man tager forskellige former for tvang i anvendelse, f.eks. tvangsudsættelse.

Så lægger forslaget op til en mulighed for, at justitsministeren kan indstille til procesbevillingsnævnet, at det kan se velvilligt på visse typer sager, se velvilligt på, at sagerne får lov til at komme for en tredje instans.

Det er vores vurdering, at det ikke er helt godt nok. Vi ønsker, at der skal være en mulighed for, at justitsministeren kan indstille også i enkeltsager, altså at vi ikke kun taler om typer af sager, men også hvis der skulle dukke enkeltsager op, hvor man siger, at her er der virkelig behov for en tredjeinstansbevilling, men hvor procesbevillingsnævnet har sagt, at det finder det ikke anledning til; så mener vi, der skal være mulighed for, at Folketinget via ministeren kan indstille til nævnet, at der skal udstedes en tredjeinstansbevilling.

Det er jo selvfølgelig hovedsagelig af hensyn til, at vi kan holde en dør åben for, at Folketinget og dermed folkestyret kan gå ind og bede om, at en enkeltsag bliver prøvet, også selv om nævnet skulle mene det modsatte.

Så vi er altså positive over for forslagens tanker og intention om, at vi flytter kompetencen, men vi er imod, at man lægger op til en begrænsning af de civile sagers mulighed for prøvelse ved tredje instans.

Endelig skal jeg påpege – mere af hensyn til de kommende forslag fra Justitsministeriet – at det ikke er alle medlemmer af Folketinget, der er jurister; det er ikke alle medlemmer af Folketinget, der har en flerårig uddannelse på et universitet. Derfor ville det være ønskeligt, om forslagene var udformet på en sådan måde, at man ikke behøver at sidde med den ene hånd eller